

PRO



**Verksamhetsberättelse
och årsredovisning 2023**

Innehåll

● Ordförande har ordet	3
● Vision	5
● PRO:s värdegrund	5
● PRO påverkar	5
○ Kommunala och regionala pensionärsråd	6
○ Pensionärers ekonomi och pensionsfrågan	6
○ Äldreomsorgen	8
○ Konsumentpolitik och digitalt utanförskap	8
○ PRO:s prisundersökning	10
○ Internationellt engagemang	10
○ Remissvar	11
● Digital kommunikation.....	12
○ Webbplatsen pro.se	12
○ Sociala medier	13
○ Nyhetsbrev.....	13
○ Internkommunikation	13
● PRO i medierna	13
● PROpensionären	14
● Centrala kurser och evenemang	15
● PRO Hälsosam.....	15
○ PRO:s riksmästerskap och PROvetarna	16
● Medlemsutveckling och medlemsvärvning	16
● Medlemsstatistik.....	19
● Medlemsförmåner.....	20
● Medlemsservice	20
○ Medlemssystemet Harald.....	20
○ Ärendehanteringssystemet Kundo	21
● Bokföringsprogram och förenklad ekonomihanläggning.....	21
● Webbutiken	21
● Projekt	22
○ Koll på läkemedel.....	22
○ DigiSen	22
● GDPR	23
● Kansliet.....	23
● PRO Folkhögskola	24
● Trippelskrapet.....	24
● Representation.....	25
● PRO Medlemsresor	26
● Beslutande organ.....	27
● Årsredovisning 2023 inklusive förvaltningsberättelse	30
● Revisionsberättelse 2023	70

Ordförande har ordet

Det är en högtidsstund att blicka bakåt på det gångna året och summera allt som PRO har åstadkommit. Det är inte utan att jag som ordförande för denna livaktiga folkrörelse känner stor stolthet över vad alla vi 260 000 medlemmar har bidragit till under 2023 – både härliga gemensamma aktiviteter och tuffa politiska krav för att förbättra livsvillkoren för oss äldre.

PRO har inte mindre än 1 200 lokala föreningar och att sammanfatta all den aktivitet som pågått i dessa under 2023 är en omöjlighet. Jag har deltagit i så många olika aktiviteter, från Kalix i norr till Malmö i söder. Aktiviteterna skiljer sig naturligtvis åt, det är allt från kast med liten handväska till föredrag om klimatfrågor. Det som löper som en röd tråd, från förening till förening, är den glädje, lust och gemenskap som har blivit PRO:s kännetecken. Till PRO är alla välkomna.

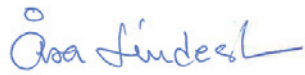
Det finns även svåra saker för en organisation som PRO att ta tag i och förändra. Bedrägerier mot äldre fortsätter att öka. PRO har under 2023 uppvaktat regeringsföreträdare, banker och Polisen och lyft fram våra krav för att få stopp på bedrägerierna. Vi har skrivit debattartiklar, demonstrerat och spridit ett upprop riktat mot bankerna som måste ta sitt ansvar. PRO arbetar också aktivt för att förebygga att äldre blir lurade genom kurser, föredrag och möten.

Pensionärens ekonomi är en av PRO:s viktigaste politiska frågor. Det är riktigt bekymmersamt att priserna stiger snabbt, inte minst livsmedelspriserna som PRO:s prisundersökning har visat de senaste åren, samtidigt som pensionerna inte hänger med. Pensionerna måste höjas! Vi kommer med kraft att fortsätta att driva denna kamp till dess att alla har en pension som det går att leva på.

En seger som vi faktiskt kan räkna hem under 2023 är att den orättvisa som drabbade pensionärer födda 1957 rättades till. Riksdagen fattade 2022 beslut om att höja åldersgränserna i pensionssystemet och angränsande system. En effekt blev att den skattesänkning som personer födda 1957 räknat med från och med det år de fyller 66 år sköts fram till det år de fyller 67 år. En bred allians bildades där PRO tillsammans med andra pensionärsorganisationer, fackliga organisationer och en växande Facebook-grupp med personer födda 1957 engagerade sig. Engagemanget ledde till framgång: Regeringen backade. Det är möjligt att påverka politiska beslut för att förbättra pensionärernas situation!

Att PRO är en trovärdig aktör med gott anseende visar inte minst Kantar Sifos anseendeundersökning där PRO under 2023 hamnade bland de 10 mest ansedda organisationerna i undersökningen. Under hösten tilldelades PRO också pris för starkaste varumärke i kategorin intresseorganisationer (Evimetrix Swedish Brand Award 2023).

Att blicka bakåt är också ett avstamp för att spana framåt. PRO har utmaningar att ta tag i, inte minst medlemsutvecklingen, pensionsfrågan och frågan om bedrägerier. Men vi har också väldigt mycket roligt som väntar 2024! Vi introducerar bland annat en dansvecka för alla danssugna PRO:are, vi har frågesporten PROvetarna, den traditionsenliga friluftsdagen och mycket, mycket annat. Vår synlighet och våra framgångar i politiska frågor, och att det fullkomligt sjuder av aktiviteter på lokalt plan, tror jag är anledningen till att PRO inte längre tappar lika många medlemmar. Jag är fylld av tillförsikt inför 2024 – och visst blir det året när det vänder?



Åsa Lindestam
Ordförande PRO



Verksamhetsberättelse 2023

■ Vision

PRO erbjuder gemenskap och meningsfulla aktiviteter för landets pensionärer. Organisationen förbättrar livet för äldre genom att arbeta för samhällsförändringar och bättre levnadsvillkor. PRO är en del i det livslånga lärandet och folkbildar utifrån organisationens värdegrund samt är en så attraktiv organisation att medlemmarna känner stort värde i sitt medlemskap.

■ PRO:s värdegrund

PRO verkar för alla människors lika värde och ett samhälle som präglas av solidaritet, rättvisa och medmänsklighet. Välfärden är till för alla – inte endast för ett fåtal med goda ekonomiska resurser. Alla har rätt till ekonomisk trygghet och en trygg livsmiljö. Samhället ska erbjuda god vård och omsorg för alla medborgare efter behov med solidarisk finansiering. En solidariskt finansierad välfärd av hög kvalitet är en förutsättning för jämlikhet och jämställdhet. Ett samhälle som är jämlikt och jämställt är bra för alla.

PRO vill se ett samhälle där människor ställer upp för varandra, där de ekonomiska skillnaderna minskar, där kvinnor och män är jämställda och där alla känner sig välkomna oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Attityder och värderingar behöver ständigt diskuteras, där respekt för allas lika värde formas i våra vardagliga handlingar och i vår gemenskap.

För PRO är det självklart att motverka främlingsfientlighet och alla former av diskriminering, inte minst diskriminering på grund av ålder. PRO:s tilltro till solidaritet, rättvisa och medmänsklighet sträcker sig längre än till Sveriges gränser. PRO är med och påverkar livsvillkoren för äldre internationellt.

■ PRO påverkar

PRO påverkar beslutsfattare på alla nivåer i samhället i syfte att förbättra pensionärens levnadsvillkor. Föreningar, samorganisationer och distrikt lyfter fram PRO:s åsikter och krav till lokala och regionala politiker, och på nationell nivå arbetar vi för att påverka politiker, myndigheter och organisationer. Vi bildar opinion genom att synas i media men lyfter givetvis också våra intressepolitiska budskap i våra egna kanaler.

Under 2023 har ambitionen varit att fokusera opinions- och påverkansarbetet på styrelsens tre prioriterade intressepolitiska frågor: höjd allmän pension, en äldreomsorg av hög kvalitet samt lägre kostnader i tandvården. Dessutom har bedrägerier mot äldre tyvärr varit ett högaktuellt ämne eftersom många pensionärer utsätts.

Detta har gjort att PRO arbetat en hel del med frågan, inte minst genom att ta initiativ till ett möte med justitieministern, storbankerna och flera myndigheter. PRO har också startat ett upprop mot bedrägerier och med krav på bankerna, både för att bilda opinion och för att värva nya medlemmar bland personer som sympatiserar med PRO.

Pensionsfrågan har diskuterats under det gångna året – dels eftersom den höga inflationen har varit i den politiska hetluften och i stor utsträckning påverkat människor, däribland många pensionärer med låg pension, dels på grund av att frågan om den orättvisa skatten för pensionärer födda 1957 har skapat ett stort engagemang bland landets pensionärer.

Under hösten anordnade PRO tillsammans med SPF, SKPF och News55 en debatt på temat **Ett år efter valet**, vilken bland annat tog upp hur det har gått med löftena till landets pensionärer. Debatten sändes i SVT 24 och alla åtta riksdagspartier fanns representerade, bland annat av ett statsråd och en partiledare.

PRO har under 2023 erbjudit distrikten sex lokala debattartiklar varav tre om pensionerna, två om äldreomsorgen och en om bedrägerier mot äldre. Därutöver har riksorganisationen skickat ut fyra länspressmeddelanden som fått bra publicitet med hjälp av de lokala nyhetsredaktionerna.

○ **Kommunala och regionala pensionärsråd**

Under året har ytterligare steg tagits för att stärka de förtroendevalda i kommunala och regionala pensionärsråd (KPR/RPR). PRO har fortsatt att erbjuda ledamöter i KPR/RPR i samtliga distrikt en grundutbildning om arbetet i pensionärsråden. Syftet har varit att ge nyvalda ledamöter kunskap och verktyg för att kunna vara delaktiga i rådets arbete.

Styrelsen tillsatte också en arbetsgrupp för starkare pensionärsråd som undersöker hur arbetet fungerar i de kommunala och regionala pensionärsråden. Resultatet kommer att användas för att föreslå utvecklingsområden och förbättringar. Målet är att råden ska få en högre status och ett större inflytande för att påverka politiken som helhet.

Ledamöter i KPR/RPR har under året fått påverkansmaterial från PRO i form av bland annat kunskapsunderlag, rapporter, frågeställningar och debattartiklar för lokalt och regionalt bruk.

○ **Pensionärens ekonomi och pensionsfrågan**

Ekonomiskt var 2023 ett dåligt år för pensionärerna. De snabba prisökningarna översteg uppräknningen av pensionen för nästan alla, med fallande köpkraft som följd. Inkomst- och tilläggspensionen, som är indexerad för att följa inkomstutvecklingen i samhället, ökade med 3,0 procent medan garantipensionen, som följer prisutvecklingen, ökade med 8,7 procent. Att garantipensionen ökar snabbare än inkomstpensionen får till följd att det lönar sig allt mindre att ha arbetat ett helt arbetsliv med låg lön, vilket hotar pensionssystemets grundprinciper och legitimitet.

Till följd av höjningarna av garantipensionen får nu cirka 1 miljon pensionärer hela eller delar av sin pension från pensionssystemets grundskydd, vilket indikerar att pensionssystemet är allvarligt skevt. PRO:s slutsats är att inkomstpensionen måste upp för att det ska löna sig att ha arbetat.

I enlighet med verksamhetsplanen uppdaterades pensionsrapporten från 2021 under året. Rapporten fick titeln **Dags för en gaspedal i pensionssystemet** och den togs fram tillsammans med SKPF Pensionärerna och tankesmedjan Tiden. Rapporten presenterades vid ett seminarium i ABF-huset i Stockholm i oktober, där den kommenterades och diskuterades av bland andra ansvarig statssekreterare och representanter från LO, Pensionsmyndigheten och Folksam.

Våra viktigaste krav i rapporten är att pensionsavgiften bör öka från 17,21 procent till minst 18,5 procent och att överskottet i pensionssystemet ska börja betalas ut i form av högre pensioner. Inom några år beräknas dessa åtgärder höja inkomstpensionerna med 10 procent för både dagens och framtidens pensionärer.

Ett kapitel i den nya pensionsrapporten skrevs av professor emerita Maria Oskarson, som är knuten till Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet. Hon sammanställde och analyserade ett stort datamaterial om attityder kring pensioner, vilket blev ett värdefullt tillskott till rapporten. Samarbetet och resultatet visar värdet av att arbeta tillsammans med forskare som kan bidra med expertkunskaper och akademisk trovärdighet.

Under året tilltog kritiken mot den särskilda problematik som drabbade årskullen född 1957. Riksdagens beslut om höjda åldersgränser i pensions- skatte- och trygghetssystemen fick till följd att årskullen (cirka 110 000 personer) som pensionärer förlorade rätten till a-kassa och sjukpenning vid årsskiftet utan att få det förhöjda grundavdraget för pensionärer. En bred allians bildades där PRO tillsammans med andra pensionärsorganisationer och fackliga organisationer samt en växande Facebookgrupp med personer födda 1957 engagerade sig. PRO skrev ett flertal debattartiklar och vice ordförande Ylva Thörn medverkade som talare vid ett gemensamt möte utanför riksdagen den 11 september. Engagemanget ledde till framgång: Regeringen backade och i statsbudgeten för 2024 avsattes 3,2 miljarder (knappt 30 000 kronor per person) för att kompensera gruppen. Utbetalningen ska ske 2024.

Det inträffade visar hur illa genomtänkt beslutet om höjda åldersgränser var och att PRO har rätt i kravet att inkomst ska beskattas lika. Med segern i 1957-frågan har pensionärsorganisationerna visat för nyblivna pensionärer att det är möjligt att påverka politiska beslut!

Arbetet med ett nytt bostadspolitiskt program pågick under hösten 2023, med flera möten i den bostadspolitiska grupp som styrelsen utsett. Grunden för programmet är en medlemsenkät där 15 000 PRO-medlemmar svarat på frågor om sitt boende. I december skiftade ordförandeskapet i den bostadspolitiska gruppen från Leif Linde till Inger Ros. Arbetet slutförs under 2024, då styrelsen ska fastställa programmet.

PRO träffade politiska beslutsfattare i pensionsfrågorna under året, i enlighet med vår verksamhetsplan. I april träffade vår ordförande Åsa Lindestam äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M) för att överlämna 65 000 namnunderskrifter för högre pension, och i oktober träffade hon Vänsterpartiets riksdagsgrupp i samma ärende.

□ **Äldreomsorgen**

Äldreomsorgen har varit högt prioriterad av PRO men på den politiska dagordningen har frågan tappat mark. PRO har varit mycket aktivt i media och lyft behovet av ökade resurser, förbättrade arbetsvillkor och en ambitionshöjning i äldreomsorgen. PRO:s kansli har under året försett distrikten med två lokala debattartiklar i ämnet eftersom mycket av opinions- och påverkansarbetet görs lokalt i kommunerna.

PRO har även uppvaktat regeringen intensivt för att få till stånd den efterlängtrade äldreomsorgslagen, men tyvärr meddelade regeringen i slutet av året att den inte kommer att gå vidare med en sådan lag.

□ **Konsumentpolitik**

Två digitala centrala kurser genomfördes för PRO-distriktens konsumentansvariga.

- I samarbete med Finansinspektionen fortsatte vi att utbilda PRO:are i ekonomifrågor med kursen **Tryggare ekonomi på äldre dar**.
- I samarbete med Internetstiftelsen bjöd PRO den 13 oktober in till sändningen **Digital idag med Internetstiftelsen – bli en säker och medveten internetanvändare!** Detta var ett tillfälle där man fick lära sig hur man kan dra nytta av internet och hur man blir en säkrare internetanvändare. Många PRO:are tog del av sändningen hemifrån eller tillsammans med andra i föreningen, direktsänt eller i efterhand.

Efter det stora genomslaget för PRO:s prisundersökning i januari var matpriserna på allas läppar. Vi följde upp resultatet med en enkät och debattartikel i Aftonbladet tillsammans med Sveriges Konsumenter, där vi påtalade att många tvingas hoppa över måltider på grund av de höga priserna. Dessutom visade en medlemsundersökning att ungefär en tredjedel av PRO:s medlemmar har minskat sina matinköp på grund av de höga priserna.

I samband med att betalningsutredningen presenterade sitt betänkande medverkade PRO:s ordförande Åsa Lindestam i Kontantupprorets riksdagsseminarium den 12 april. Samma dag demonstrerade vi på Gustav Adolfs torg utanför riksdagen för kontanternas bevarande. I slutet av året svarade PRO på utredningens remiss **Staten och betalningarna**. Vi skrev i vårt remissvar att det saknas tillräckligt långtgående förslag om statens roll på betalningsmarknaden när det gäller kontanternas framtid. Vi menade också att det är fel att skjuta upp beslut och förslag gällande kontantfrågan till en ny utredning i framtiden. Dessutom lyfte vi att alla dagens och framtida digitala betaltjänster behöver anpassas efter de personer som är minst digitala.



Höj den allmänna pensionen!

Intyg

Härmed intygas till Anna Tenje att
**65 000 personer har skrivit
under PRO:s namnsamling
för höjd allmän pension.**

Alla ni betor kunna leva på sin pension. Ingen ska behöva känna oro över pengarna när räntor faller för att leva ett tryggt pensionerliv. Det är hög tid att höja den 1 september 2023 uppmärksatta PRO:s namnsamling. Det är härmed överlämnade 65 000 namn på personer som står sig på pensionerformerna. Dessa är till regeringskansliet och statsrådet. Anna Tenje.

PRO

Ordförande Åsa Lindestam överlämnar 65 000 namnunderskrifter för högre pension till äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M) i april 2023.

Bedrägerifrågan var i fokus under året eftersom telefonbedrägerierna mot äldre fortsätter att öka. Vi hade många möten med regeringsföreträdare och andra politiker men även med banker och Polisen. En kampanj med namninsamling om bedrägerier mot äldre startades. Kampanjen handlade om att skapa stöd för att minska bedrägerierna mot äldre med krav mot i första hand bankerna.

Under året inledde Sveriges Konsumenter Arvsfondsprojektet Konsumenträtt för alla som är ett treårigt projekt tillsammans med bland annat PRO, och medlemsförmånen vad gäller konsumentrådgivning till PRO:s medlemmar fortsatte under året inom ramen för detta projekt. Antalet PRO:are som har ringt och mejlat till konsumentrådgivningen och fått hjälp av Sveriges Konsumenters konsumentrådgivare ökade under året.

□ PRO:s prisundersökning

Resultatet från 2022 års prisundersökning släpptes i slutet av januari. Vi tittade på exakt samma varor som året innan och kunde därför göra en prisjämförelse och ta reda på hur mycket PRO:s matkasse hade ökat i pris november 2021–oktober 2022. Det visade sig att matpriserna hade ökat med 20 procent på ett år.

En utvärdering av prisundersökningen genomfördes under året med fokus på mediegenomslaget, distriktens uppfattning av genomförandet samt möten med butikskedjorna. Utvärderingen fick ett positivt utslag med många lärdomar och en bra grund för det fortsatta genomförandet. I oktober genomfördes årets undersökning där närmare 1 000 PRO-medlemmar besökte över 700 butiker. Undersökningen i år bestod av en större kasse med flera nya varumärken men även många av de basvaror som funnits med länge.

□ Internationellt engagemang

PRO:s internationella arbete har sin organisatoriska grund i Nordiska Samarbetsskommittén (NSK) och AGE Platform Europe. Inom NSK har PRO, som är den största medlemsorganisationen, innehaft ordförandeposten under många år – för närvarande är Åsa Lindestam ordförande. NSK omfattar åtta pensionärsorganisationer från de nordiska länderna, inklusive Sverige (PRO och SKPF), Färöarna, Danmark, Finland, Island och Norge. Genom NSK är PRO också medlem i AGE Platform Europe, där Åsa Lindestam är ledamot i AGE Council.

Under det senaste året har NSK gemensamt formulerat ett nordiskt krav på billigare tandvård och man har enats kring en debattartikel som stödjer införandet av ett högkostnadsskydd för tandvård. I Sverige publicerades artikeln i Uppsala Nya Tidning. NSK har också organiserat ett seminarium om ålderism och åtgärder för att öka äldres inflytande i samhället. De nordiska organisationer som PRO samarbetar med delar våra värderingar och vår syn på solidaritet och generella välfärdssystem.

På EU-nivå har PRO engagerat sig för att stödja en samhällsmodell som bygger på en solidariskt finansierad generell välfärd. Vi kan se en oroande förändring i hela Europa, där frivilliga insatser ökar och ersätter statens roll inom välfärdsbygget. Trots en växande äldre befolkning ökar inte resurserna till offentliga välfärdsinsatser i nödvändig utsträckning; ibland skärs de till och med ner.

PRO agerar internationellt genom sitt medlemskap i Help Age International, där fokus ligger på att utveckla och stärka äldres mänskliga rättigheter, bekämpa ålderism och påverka beslutsfattare att uppmärksamma äldre frågor på internationell nivå. Help Age International bedriver påverkansarbete och genomför biståndsprojekt för äldre i 90 länder. Organisationen har sitt huvudkontor i London och 170 medlemsorganisationer runt om i världen.

PRO engagerar sig även i humanitärt arbete i samband med Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Den äldre ukrainska befolkningen drabbas särskilt hårt, och många lever i sönderbombade samhällen med begränsad tillgång till hjälp och vård. PRO har etablerat kontakt med organisationen Tyrbota i Ukraina och genomförde en insamling som resulterade i 167 800 kronor till stöd för äldre personer i det krigsdrabbade Ukraina.

□ Remissvar

PRO har under året lämnat följande remissvar:

- Promemoria Vissa förslag om kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag, Fi2023/02676
- Remissvar avseende promemorian Effektiv och behovsbaserad digital vård, Ds 2023:27
- Remissvar avseende SOU 2023:38 Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning
- Remissvar på promemorian Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024
- Remissvar, Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension inför budgetpropositionen 2024, Dnr Fi2023/01515
- Remissyttrande Screening för bröstcancer – Socialstyrelsens rekommendationer
- PRO:s yttrande över förslaget till ändringar i Lotteriinspektionens föreskrifter och allmänna råd om statligt lotteri och lotteri för allmännyttiga ändamål (LIFS 2018:4)
- PRO:s yttrande över remiss ABF ny organisation

■ Digital kommunikation

I PRO:s digitala kanaler har fokus legat på att skapa bättre förutsättningar för att uppfylla våra verksamhetsmål. Prioriterat under året har varit att värva medlemmar, tilltala en yngre målgrupp och stärka PRO:s varumärke. Vi har arbetat med att implementera rutiner för att skapa ett sammanhållet uttryck och en övergripande strategi, så att alla kanaler bidrar till och samverkar med dessa mål. Samtidigt har vi arbetat med att öka den tekniska och redaktionella tillgängligheten för kommunikationen i våra digitala kanaler, med ett långsiktigt mål att uppfylla kraven i riktlinjerna för webbtillgänglighet (WCAG).

I december månad fattade styrelsen beslut om vissa uppdateringar av den grafiska profilen, vilket kommer att bidra till både ökad tillgänglighet och ökad igenkänning för varumärket PRO. Under 2024 kommer arbetet med att sprida den grafiska profilen i organisationen att fortsätta.

□ Webbplatsen

Pro.se är navet i organisationens externa kommunikation. Webbplatsen ska ge medlemmar den information de behöver och samtidigt vara en plats där nya pensionärer kommer i kontakt med organisationen och får information om vår verksamhet. Vi ska kommunicera PRO:s värdegrund och webbplatsen ska bidra till att uppnå verksamhetens mål.

PRO avsåg att lansera en ny navigering och förenklade sidmallar för lokalföreningarnas delar på webbplatsen under 2023. Men under året har vi haft omfattande tekniska problem med plattformen, vilket ledde till ett beslut att göra en större satsning på att förbättra pro.se. Plattformen byggs därför om i grunden för att säkerställa en driftsäker webbplats. En fungerande webbplats är en viktig del i att kunna värva medlemmar.

Det medlemsformulär som utvecklades 2022 implementerades på pro.se under januari. Det nya formuläret har en mycket högre grad av tillgänglighet än det förra, vilket gör det lättare att bli medlem. Det bidrar därmed både till ett ökat antal medlemmar och till ett minskat antal ärenden till medlemservice. Medlemservice bedömer att det nya formuläret har inneburit en minskning av antalet ärenden med cirka 10 samtal per dag. Formuläret innebär också förbättrade möjligheter till statistik och inblick i vilka kommunikationsvägar som bidrar till flest medlemmar.

□ Appen Mitt PRO

För att medlemmar ska kunna få information om aktiviteter och nyheter på ett enklare sätt har vi under året påbörjat arbetet med att ta fram en mobilapp som går under namnet **Mitt PRO**. Appen ska presentera lokalföreningarnas aktiviteter och annat som pågår i föreningen.

Utveckling av appen har pågått sedan tidig höst och en grupp medlemmar från ett fåtal föreningar har fått testa en prototyp. Appen kommer att lanseras under 2024.

□ Sociala medier

PRO har under året fortsatt att utveckla arbetet med sociala medier med Facebook som den viktigaste kanalen. Med utgångspunkt i den digitala strategin har fokus legat på att skapa en sammanhållen visuell identitet och ett genomtänkt arbetssätt. Under 2023 ökade antalet personer som såg något PRO-inlägg på Facebook och Instagram med 30 procent jämfört med året innan. Även engagemanget i form av kommentarer, reaktioner och delningar ökade.

□ Nyhetsbrev

PRO har under 2023 skickat ut nyhetsbrevet **PRO informerar** till förtroendevalda vid 11 tillfällen. Nyhetsbrevet fick också en uppdaterad grafisk form. Under året har vi även introducerat ett nyhetsbrev från Åsa Lindestam direkt till medlemmarna, vilket har skickats ut 5 gånger. Drygt 100 000 medlemmar med e-postadress har kunnat ta emot det.

■ PRO i medierna

PRO är den pensionärsorganisation som syns och hörs mest i medierna. Enligt medieanalysföretaget Retriever medverkade organisationen i 13 281 artiklar/inslag vilket är en ökning med 6 procent jämfört med året före, och vi syntes över hela landet i tidningar, radio och tv.

PRO:s prisundersökning presenterades i slutet av januari. Under föregående år hade matpriserna ökat med hela 20 procent så intresset för undersökningen var stort när den släpptes. Inte mindre än 123 medier rapporterade om undersökningen – däribland Tidningarnas Telegrambyrå, Aftonbladet och Svenska Dagbladet. PRO:s ordförande Åsa Lindestam var samtidigt gäst i TV4:s Nyhetsmorgon där hon redogjorde för undersökningen. I en annan PRO-undersökning uppgav var tredje PRO-medlem att de hade dragit ner på matinköp på grund av de höga priserna. Också den undersökningen rönste stort intresse i medierna.

En annan stor händelse som också väckte uppmärksamhet var den skattesmäll som drabbade nyblivna pensionärer födda 1957. PRO medverkade i vitt skilda ämnen under året: ålderism, höga kostnader för tandvård och om hållbarhet – för att nämna några.

■ PROpensionären

Medlemstidningen PROpensionären kom under 2023 ut med 8 nummer, enligt principen en tidning per medlemshushåll. Nätversionen av tidningen har, tillsammans med tidningens egen Facebooksida och nyhetsbrev, på ett kraftfullt sätt ökat PROpensionärens digitala närvaro. Detta har troligen bidragit till att värva och behålla medlemmar, särskilt yngre pensionärer.

På webbplatsen propensionaren.se lades artiklar ur papperstidningen ut tillsammans med artiklar som redaktionen producerade unikt för webbplatsen och som redaktionen puffade för på Facebook, i nyhetsbrevet och i papperstidningen.

Vid utgången av 2023 hade nyhetsbrevet över 100 000 prenumeranter, varav många icke-medlemmar och därmed presumtiva blivande PRO:are.

Genom detta strategiska samspel mellan PROpensionärens webbplats, sociala medier, nyhetsbrev och papperstidning ökade antalet sidvisningar på propensionaren.se starkt under året, från cirka 73 000 till 110 000, alltså en ökning med 50 procent.

Detta bidrog till att tidningens digitala annonsintäkter ökade kraftigt. Målet var att under 2023 sälja annonser för sammanlagt 10 miljoner kronor, varav 500 000 kronor digitalt. Målet slogs med råge, då tidningens annonsintäkter uppgick till totalt drygt 12 miljoner kronor, varav drygt 1 miljon kronor digitalt, alltså en ökning av de digitala annonsintäkterna med 100 procent och en total ökning med 20 procent.

Detta är femte året i rad som tidningen slår sin annonsbudget, vilket får ses som en prestation då många andra tidningar tappar annonsörer. Det är också glädjande eftersom intäkterna indirekt går till PRO:s verksamhet. Sammantaget visar detta att såväl läsare som annonsörer uppskattar tidningen.

Tidningen lyckades dessutom minska kostnaderna under 2023 genom att bland annat omförhandla befintliga avtal och sluta nya avtal med nya externa samarbetspartners, till exempel med City Mail som under året började dela ut omkring 40 procent av upplagan medan den tidigare partnern Postnord delade ut 60 procent.

Sammantaget innebär de ökade intäkterna och minskade kostnaderna att tidningen gjorde ett resultat för 2023 som var nära 6 miljoner kronor bättre än budget.

Under perioden juli 2022-juli 2023 (den senast tillgängliga mätperioden) hade pappersversionen av PROpensionären en TS-kontrollerad upplaga på 231 000 exemplar. Varje exemplar lästes av flera läsare och PROpensionärens chefredaktör uppskattar att det totala antalet läsare var fler än 231 000 personer.

Under 2023 fortsatte det mångåriga projektet med distriktsbilagor med lokal information som skickas ut med PROpensionären. Tidningen erbjöds också, liksom tidigare år, som taltidning. Tidningen fanns även digitalt, som e-tidning.

■ Centrala kurser och evenemang

Riksorganisationens centrala kursverksamhet riktar sig i första hand till funktionärer i distrikten. Sammanlagt har 19 centrala kurser/träffar genomförts för bland annat IT-ansvariga, konsumentansvariga, kassörer och revisorer, studieorganisatörer och nya förtroendevalda, varav

- **Tre fysiska kurser** hölls för medlemsvärvare och kommunikatörer, försäkringsinformatörer samt kvinnliga ledare.
- **Fyra digitala inspirationskurser** har genomförts och spelats in. De handlade om PRO:s intressepolitik, Facebook, resor och studier.
- **Fem digitala utbildningar** i privatekonomi, **Tryggare ekonomi**, har genomförts av Finansinspektionen i samarbete med bland annat PRO.

För att kunna genomföra kvalitativa föreningsutbildningar krävs enhetliga och aktuella utbildningsmaterial. En uppdaterad handledning för valberedare har tagits fram. Ett revisorsmaterial har påbörjats, liksom arbetet med ett uppdaterat kassörs-material. Nya handledningar och manualer tillgängliggörs i första hand på intranätet.

På kongressen 2024 beslutades om en genomlysning av studieverksamheten i syfte att tydliggöra och förbättra PRO:s samarbete med PRO Folkhögskola och ABF. Arbetet har fortgått under året och kommer att avslutas 2024.

Ett pilotprojekt har påbörjats för att hitta handledare som kan utbilda medlemmar om smarta telefoner. En handledarutbildning kommer att hållas i vår. Pilotprojektet utgör en del av Digisenprojektet.

■ PRO Hälsosam

Under året genomfördes en central kurs för friskvårdsansvariga. Fritidsbanken medverkade och berättade om resultatet från det gemensamma projekt som inleddes under 2022. Även PRO Folkhögskola medverkade och berättade om sina satsningar på kurser i natur och friluftsliv. Utbildningsmaterialet **Aktiv senior**, som tagits fram i samarbete med Korpen, lanserades i en ny version där deltagarna kan gå ledarskapsutbildningen på egen hand. ABF tog fram en studiehandledning till boken Hela livet som är ett alternativ till tjänsten Livsstilsverktyget från Göteborgs universitet. I studiehandledningen tipsas även om filmer och föreläsningar från det digitala verktyget.



Årets nationella friluftsdag genomfördes 27 september och sammanföll med **PROva på**-veckorna i månadsskiftet september–oktober. Satsningen på friluftsdagen har slagit väl ut de senaste åren och många föreningar och distrikt har hängt på initiativet. Därför beslutades om att även testa ett nytt nationellt evenemang under 2024 i form av en dansvecka. Marknadsföring av initiativet inleddes under hösten med en sida på pro.se med information. Målet var att de föreningar och distrikt som var intresserade av att delta i dansveckan skulle kunna komma i gång med planering av aktiviteter redan i slutet av 2023.

□ **PRO:s riksmästerskap och PROvetarna**

PRO:s riksmästerskap genomfördes i fem grenar under året:

- **Orientering** i Torshälla och Eskilstuna
- **Golf** i Uppsala
- **Boule** på Gysinge Herrgård
- **Bowling** i Tranås
- **Riksfinalen i frågesportstävlingen PROvetarna** i Stockholm.

Distriktslaget från PRO Uppsala län vann riksmästerskapet i golf. I boulen var laget från PRO Ankarsrum i Kalmar län bäst när det gällde. I PROvetarna var PRO Torvalla allra mest kunnigt och vann till slut riksfinalen efter tre tidigare försök. I orientering och bowling genomfördes tävlingarna i flera olika grenar med många vinnare.

■ **Medlemsutveckling och medlemsvärvning**

Att öka antalet medlemmar i PRO är en av organisationens mest prioriterade uppgifter och flera medlemsvärvande aktiviteter har genomförts under 2023.

Den digitala kampanjen Always on har rullat på hela året i PRO:s digitala kanaler. Därutöver har PRO gjort ett par så kallade leads-genererande kampanjer. Det innebär att vi samlat in kontaktuppgifter till personer som på något sätt visat intresse för PRO för att sedan kontakta dem med ett erbjudande om att bli medlem. Först kontaktade PRO de som hade skrivit under valårets namninsamling för höjd allmän pension digitalt med uppmaningen att bli medlem i PRO för att stötta vårt intressepolitiska arbete. Inför sommaren var ett upprop mot bedrägerierna på plats vars syfte var att dels bilda opinion, dels att samla in mejladresser för att sedan uppvakta undertecknarna om medlemskap. Båda insatserna gav resultat i form av nya medlemmar.

Under hösten genomförde vi för andra året i rad kampanjen **PROva på** PRO i samband med den nationella friluftsdagen. Kampanjens syfte är att vara mobiliserande för organisationen samtidigt som potentiella medlemmar erbjuds att testa på föreningarnas aktiviteter. Tidpunkten väljs så att den ligger nära det fjärde kvartalet, eftersom det då är gratis att gå med i PRO för innevarande år.

Under året gjordes ingen varumärkesstärkande kampanj. I stället användes en del av de avsatta resurserna till att skapa tre automatiska välkomstmejl till nyblivna medlemmar som uppgett sin mejladress. Välkomstmejlen handlar om PRO:s verksamhet, medlemsförmånerna och intressepolitiken.

PRO:s **Medlemsraket** lanserades under 2022 och arbetet har fortsatt under 2023. Raketen är ett samarbetsprojekt med representanter från riksorganisationen, distriktet och några utvalda pilotföreningar. Syftet är att hitta nya digitala samarbetsformer, hitta forum och metoder för att inspirera samt informera och kommunicera med varandra tvärs över geografiska distrikts- och föreningsgränser samt sätta värkning av nya medlemmar högst på dagordningen. Under våren 2024 kommer pris att delas ut till 2023 års raketförening.

Från och med 2023 kan personer mellan 18 och 65 år som inte är pensionärer bli stödmedlemmar i PRO, och under året har ett 70-tal personer blivit stödmedlemmar. Under 2024 kommer stödmedlemskapet att fortsätta att marknadsföras och utvecklas. Stödmedlemskapet är en inkörsport till ett huvudmedlemskap i en förening.

Under fjärde kvartalet genomfördes en telemarketingkampanj för att rekrytera nya medlemmar i samband med försäljning av Trippelskräpet. Kampanjen resulterade i drygt 400 nya medlemmar. Kampanjen kommer att fortsätta första kvartalet 2024 för att sedan utvärderas.

PRO tappade tyvärr medlemmar under 2023, men medlemstappet minskade för tredje året i rad. Minskningen 2023 var 3 procent, vilket kan jämföras med 4 procent 2022 och 7 procent 2021. Fokus under kommande år är därför att rekrytera nya medlemmar, men lika viktigt är det att behålla befintliga medlemmar genom att erbjuda ett smörgåsbord av aktiviteter för alla. Alla ska känna sig välkomna i PRO.





Distriktsordförandekonferens, Bommervik, mars 2023.

Medlemsstatistik

I medlemsstatistiken ingår antalet betalande medlemmar som betalat för huvudmedlemskap under 2023, inklusive de som blir medlemmar under det fjärde kvartalet och därmed inte betalar medlemsavgift för innevarande år.

Distrikt	Medlemmar 2023	Medlemmar 2022	Ökning/minskning	Förändring i procent
PRO Blekinge	5 696	5 793	-97	-1,7
PRO Bohuslän	9 449	9 725	-276	-2,8
PRO Dalarna	13 565	14 230	-665	-4,7
PRO Gotland	1 916	1 757	159	9,0
PRO Gävleborg	14 229	14 310	-81	-0,6
PRO Göteborg	4 594	4 953	-359	-7,2
PRO Halland	5 691	5 881	-190	-3,2
PRO Jämtlands län	7 286	7 621	-335	-4,4
PRO Jönköpings län	9 131	9 640	-509	-5,3
PRO Kalmar län	8 283	8 829	-546	-6,2
PRO Kronobergs län	5 512	5 707	-195	-3,4
PRO Medelpad	6 008	6 065	-57	-0,9
PRO Norra Älvsborg	6 546	6 822	-276	-4,0
PRO Norrbotten	13 066	13 431	-365	-2,7
PRO Skaraborg	6 910	7 099	-189	-2,7
PRO Skåne	27 133	27 797	-664	-2,4
PRO Stockholms län	34 995	35 574	-619	-1,7
PRO Södermanland	5 935	6 150	-215	-3,5
PRO Södra Älvsborg	6 565	6 667	-102	-1,5
PRO Uppsala län	12 383	12 652	-269	-2,1
PRO Värmland	11 862	12 201	-339	-2,8
PRO Västerbottens län	10 546	10 627	-81	-0,8
PRO Västmanland	8 791	9 129	-338	-3,7
PRO Ångermanland	6 909	6 962	-53	-0,8
PRO Örebro län	9 608	10 306	-698	-6,8
PRO Östergötland	9 436	9 890	-454	-4,6
Summa	262 005	269 818	-7 813	-2,9

■ Medlemsförmåner

PRO:s medlemsförmåner samlas under rubriken PRO Mervärde och medlemmarna tar del av dem genom att logga in på webbplatsen PROmervarde.se. PRO Mervärde har som mål att ge ekonomiskt fördelaktiga förmåner till våra medlemmar, vilket ger medlemskapet extra värde.

Under våren 2024 kommer sidan PRO Mervärde att utvecklas och inloggning ske med bank-id.

Sedan 2021 erbjuder Folksam PRO:s medlemmar försäkringar till ett rabatterat pris. Den som går med i PRO får gratis olycksfallsförsäkring i 3 månader. Under 2023 förbättrades försäkringen ytterligare genom att det ingår 5 timmars rådgivning med Familjens Jurist per år om man tecknar hemförsäkring via Folksam.

Under 2023 var följande medlemsförmåner populära från PRO Mervärde:

- PRO-kortet Mastercard
- Synoptik, 15–30 procent rabatt
- Actic, 30 procent rabatt
- Folklådan, 650 kronor i rabatt
- Apollo, 350–500 kronor rabatt per person.

Under 2024 kommer fokus att ligga på att utveckla och öka kunskapen om medlemsförmånerna i organisationen till distrikt, föreningar och medlemmar. Det ska vara lika naturligt att gå med i PRO för våra bra medlemsförmåner som att PRO driver intressepolitiska frågor.

■ Medlemsservice

Medlemsservice ingår i kanslienheten och har i uppdrag att säkerställa att riksorganisationens kansli och PRO-organisationen i stort har tillgång till de stödsystem och den infrastruktur som behövs för att direkt och indirekt bibehålla och öka värdet av att vara medlem i PRO. Under 2023 har särskilt fokus legat på att förenkla medlemservices ärendehantering genom införandet av ett ärendehanteringssystem samt fortsatt utveckling av medlemssystemet Harald.

□ Medlemssystemet Harald

Under året har mycket tid gått åt att planera, kontrollera och utveckla nya funktioner som kommer att underlätta hanteringen av medlemskap och personuppgifter. Bland annat kortades OCR-numret på medlemsavin ner från 24 till 15 siffror, och det infördes en ny och enklare mall för att skapa evenemang.

Informationen till föreningar och distrikt i form av nya och vidareutvecklade rapporter har förbättrats. PRO har också arbetat för att skapa en smidigare hantering av och djupare insikter om vårt medlemskap. Vi har också förbättrat och utökat utskicken via e-post och sms till våra medlemmar och förtroendevalda.

Under hösten har vi även påbörjat ett arbete med att se över och förbättra säkerheten i medlemsystemet; det arbetet kommer att fortgå under 2024.

□ **Ärendehanteringssystemet Kundo**

Under hösten 2022 implementerades ärendehanteringssystemet Kundo. I och med det har PRO, i enlighet med verksamhetsplanen för 2023, kunnat fokusera på att bearbeta särskilt utvalda åtgärds punkter. Nedan listas några exempel på förbättringar som Kundo har bidragit till.

Minskat antal ärenden

Under fjärde kvartalet minskade antalet ärenden med 10 procent jämfört med föregående år. Eftersom Kundo införskaffades fjärde kvartalet 2022 har vi dessvärre inte haft möjlighet att jämföra antalet inkomna ärenden under hela året.

Effektivisering av ärendehantering

Med hjälp av Kundo kan vi bättre prioritera och fördela ärenden utifrån våra medlemmars, förtroendevaldas och samarbetspartners behov. Till exempel har vi kontinuerligt publicerat återkommande ärenden på sidan Frågor och svar, och förfrågningar, inbjudningar och nyhetsbrev från våra samarbetspartners vidarebefordras automatiskt till den avsedda mottagaren.

Identifiering av olika utvecklingsområden

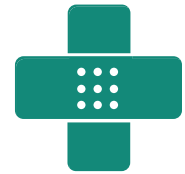
Kundo har underlättat för medlemservice att identifiera återkommande frågor om olika system, vilket bidragit till ett mer behovsstyrt utvecklingsarbete. Möjligheten att mäta omfattningen av vissa typer av ärenden har också lett till att vi kunnat påbörja ett arbete med att förbättra den interna kommunikationen inom organisationen.

■ **Bokföringsprogram och förenklad ekonomihandläggning**

Kongressen 2022 beslutade att PRO ska upphandla ett molnbaserat bokföringsprogram och förenkla ekonomihanteringen för kassörerna. Efter ett omfattande upphandlingsarbete tecknades under hösten ett ramavtal med Fortnox. Samtliga kassörer har bjudits in till inledande informationsmöten, vilka även har spelats in och kan ses i efterhand.

■ **Webbutiken**

I PRO:s webbutik finns studiematerial, medlemsvärvarmaterial, kontorsmaterial och profilprodukter som till exempel t-tröjor, reflexer och roll-ups. Det finns även en uthyrningsdel där föreningar, samorganisationer och distrikt kan hyra till exempel tält och strandflaggor.



Projekt

□ Koll på läkemedel

Projektet **Koll på läkemedel** har varit igång sedan 2009 och är ett framgångsrikt samarbete mellan Apoteket och Sveriges tre största pensionärsorganisationer PRO, SPF Seniorerna och SKPF. Syftet har varit att sprida kunskap hos förskrivare om faran med ohälsosamma läkemedelskombinationer och på så sätt bidra till större välbefinnande hos äldre, vilka ofta står på en omfattande läkemedelslista.

Under året har projektet tagit fram en presentation om projektet samt arbetat fram nya mål i ett nytt handlingsprogram. Fokus i programmet ligger på att tydligt och konsekvent förbättra läkemedelsbehandling och läkemedelsanvändning för äldre samt stödja medlemsorganisationerna i det lokala arbetet med särskilt fokus på kommunala och regionala pensionärsråd. Under året har projektet både syns i media och ordnat välbesökta seminarier.

□ DigiSen

DigiSen är ett treårigt projekt som drivs tillsammans med Begripsam och finansieras av Allmänna arvsfonden. Projektet har tre mål:

- skapa en modell för att hjälpa äldre att bli mer digitalt delaktiga
- genomföra tillgänglighetsgranskningar och skapa metoder hur dessa kan genomföras
- skapa underlag för PRO:s sakkunniga och förtroendevalda att driva frågor om tillgänglighet och digitalisering.

Under 2023 låg fokus på att dels kommunicera resultat, dels implementera kunskap i PRO:s ordinarie verksamhet. PRO:s styrelse och personal involverades och artiklar publicerades i PROpensionären.

En analys av den stora enkätundersökningen 2022 – **Så använder PRO:s (digitala) medlemmar internet** – publicerades. För att sprida resultaten genomförde DigiSen två kunskapswebbinarier under våren, där ett sammanfattade resultaten och ett handlade om varför det är viktigt att arbeta tillsammans med pensionärer för att skapa enkla och begripliga digitala tjänster.

Under året genomförde projektet även undersökningen **Äldre personers användning av kommunala webbplatser**. Den resulterade i en rapport som uppmärksammades av Aftonbladet.

Under hösten sändes en serie webinarier i tre delar på temat enkla digitala tjänster och delaktighet. Förutom pensionärer deltog UX-designers, produktägare, webbutvecklare, IT-pedagoger, lösningsarkitekter och chefer från kommuner, regioner, myndigheter, företag och organisationer.

Metod- och kunskapsutvecklingen i Digisen fortsatte. Flera workshoppar genomfördes för att utvärdera och utveckla digitala tjänster. Projektet bidrog till att vidareutveckla en fiktiv framtidsprototyp av 1177 tillsammans med forskningsprojektet Codeac. Tillsammans med flera externa organisationer utvecklades och testades dessutom metoder för att hjälpa pensionärer att bli digitalt delaktiga.

Nya kontakter knöts med myndigheter, företag och organisationer med intresse för digitala tjänster och äldres digitala vardag. Kunskap från Digisen användes i två av PRO:s remissyttranden – dels yttrandet om digital vård, dels yttrandet om betalningslösningar.

■ GDPR

Under 2023 har PRO avvecklat funktionen dataskyddsbud och i stället utsett en GDPR-ansvarig på kansliet som tagit sig an uppgiften att kartlägga och optimera nuvarande rutiner och processer. PRO har även anlitat en GDPR-konsult som hjälpt oss att kartlägga ansvaret för personuppgifter inom organisationen.

■ Kansliet

Under 2023 har 25 personer arbetat på PRO:s kansli i Gamla stan i Stockholm. Kansliet är organiserat i fyra enheter – förbundssekreterarenheten, PROpensionären, kanslienheten och verksamhetsenheten. Varje enhet leds av en enhetschef. Personalen har möjlighet att delvis arbeta på distans hemifrån, i samråd med närmaste chef och när verksamheten så tillåter.

Den årliga skyddsronen genomfördes under våren. En handlingsplan har tagits fram i samarbete med skyddsombudet, och planen följs upp löpande. Under året har också en lönerevision samt medarbetarsamtal och uppföljande samtal genomförts. Medarbetarsamtalen följer en mall och innehåller alltid frågor om organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. För att säkerställa att inte arbetsgivaren lönediskriminerar någon görs analyser i samband med lönerevisionen; analysen 2023 visade inte några osakliga löneskillnader. Personalmöten har genomförts minst en gång per månad och chefer har haft löpande enhetsmöten med sina medarbetare. All personal har tillgång till friskvårdsbidrag. I december var 18 kvinnor och sju män anställda vid riksorganisationens kansli.

Två inspirationsföreläsningar har genomförts för kanslipersonalen. Föreläsningarna hölls av de inbjudna gästerna Håkan Svärdman som berättade om pensionens historia samt Elinor Odeberg som pratade om inflationen, räntan och Riksbankens arbete.

■ PRO Folkhögskola

PRO Folkhögskola är en demokratisk mötesplats för folkbildning och kultur. Den är öppen för alla men har en inriktning mot äldre, vilket gör den unik i världen. Skolan utgår från en kunskapssyn som ser värdet av det livslånga lärandet.

PRO Folkhögskola är en ideell förening med PRO som huvudman och där samtliga distrikt i PRO är medlemmar. Folkhögskolan har från och med den 1 januari 2024 sitt säte i Huddinge med en filial i Malmö. Skolan genomför även flera kurser på andra orter, på distans samt i samverkan med ABF och några PRO-distrikt.

Folkhögskolans verksamhetsår har utmärkts av att den fortsatt har arbetat aktivt och systematiskt för att ta tillvara deltagarnas bildningsbehov och långa livserfarenhet. Verksamheten har utformats i dialog med äldre och skapar på så sätt en bredd i en kursverksamhet som utgår från äldres behov. Bredden ger möjlighet att möta äldre människor i olika livssituationer och med olika förutsättningar, vilket i sin tur gör att skolan skapar en stimulerande och lärande miljö.

Skolans mål är att med kursdeltagaren i centrum vara en skola med en helhetssyn på demokratifrågor och välmående. Kurserna syftar till att ge deltagarna möjlighet att utforska sina värderingar och förhållningssätt till demokrati och mänskliga rättigheter, vad som är hållbart och hur man tillsammans med andra kan forma framtiden. Folkhögskolan strävar mot att vara en språngbräda in i framtiden och i samhället.

■ Trippelskrapet

PRO bedriver sedan många år ett eget riksomfattande medlemslotteri för att stärka finansieringen av verksamheten i hela organisationen. Lotterierna säljs genom prenumerationer, i PRO-föreningar och hos ATG-ombud. Föreningar och distrikt har sålt Trippelskrapslotter över förväntan, och PRO når snart målet att samtliga föreningar säljer. Detta är mycket glädjande eftersom det ger välkomna resurser till PRO:s verksamhet i föreningar och distrikt. Kombinationen att sälja lotter och samtidigt visa upp och prata om PRO bidrar dessutom positivt till att både rekrytera medlemmar och stärka föreningarnas ekonomi.



Representation

PRO är Sveriges största pensionärsorganisation. Det innebär att PRO bjuds in att sitta med i kommittéer, råd, utredningar och i styrelser för olika folkrörelser och organisationer.

Under 2023 var PRO representerat i följande sammanhang:

- ABF:s förbundsstyrelse: Bo Andersson och Inger Ros.
- ABF:s verksamhetsråd: Eva Risberg.
- AGE Platform Europe: Åsa Lindestam genom Nordiska samarbetskommittén.
- Aging Research Center (ARC): Johanna Hållén.
- Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK): Jan Andersson, ledamot och Inger Persson, ersättare.
- Folksam ömsesidig sakförsäkring: Åsa Lindestam, ledamot och Johanna Hållén, personlig ersättare samt Bo Andersson, ledamot och Bo Allan Johansson, personlig ersättare.
- Folksam ömsesidig livförsäkring: Ylva Thörn, ledamot och Agneta Enbom Holz, personlig ersättare samt Sten Fors, ledamot och Kent Kärrlander personlig ersättare.
- Folksam, försäkringskommitté: Bo Andersson, Katarina Lovén, Marie Näslund och Johanna Hållén.
- Grand Tours AB: Åsa Lindestam, Ylva Thörn, Sten Fors, Johanna Hållén samt Bo Andersson, ersättare.
- Konsumentverkets insynsråd: Ola Nilsson.
- Nordiska samarbetskommittén (NSK): Åsa Lindestam och Johanna Hållén.
- Regeringens pensionärskommitté: Åsa Lindestam och Ylva Thörn.
- Regeringens vaccinationsprogramsutredning: Carina Benjaminsson.
- Socialstyrelsens äldreråd: Carina Benjaminsson.
- Sveriges Konsumenter: Johanna Hållén.
- Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets insynsråd: Johanna Hållén.
- Trippelskräpet, PRO:s lotteris styrgrupp: Åsa Lindestam och Johanna Hållén samt Johnny Lofstrand, lotteriföreståndare.
- Vårdanalys patient- och brukarråd: Margareta Jansson.
- Utredningen Välfärdsteknik i socialtjänsten och verksamhet enligt LSS: Margareta Winberg.

■ PRO Medlemsresor

Under verksamhetsåret 2023 kom resandet igång igen efter pandemin. PRO medlemsresor har haft många trevliga resor under 2023. Den totala ökningen för året är över 30 procent och bekräftar att PRO:s medlemmar både är resglada och intresserade av nyheter.

Bland PRO-medlemmarna fanns ett stort behov av att åter få se nya miljöer och träffa andra medlemmar på PRO Träffar. Vårträffen till Kreta och Höstträffen på Gran Canaria samlade runt 700 medlemmar till gemenskap och aktiviteter.

För PRO:s medlemmar har flera favoriter lanserats. Blomsterrivieran med Evert Taubes favoritplats San Remo, Ladispoli, Rom vid havet och Operatåget till Karlstad och Göteborg med mera.

Efterfrågade teman för resor består av bland annat Tågresor, Vandringar och Aktivitets-resor, Flodkryssningar, Soloresor och Storstadsresor. Föreningsresor till Italien kom också igång under verksamhetsåret.

De numera klassiska bouleresorna, blomsterresorna och strövtågsresorna är favoriter som lockar flera återkommande resenärer. PRO:s medlemmar efterfrågar fortfarande resor i Sverige, som Öland med trädgård, boule- och strövtågsresor, kryssning på Dalslands kanal, Höga kusten och Inlandsbanan.

Grand Tours Sverigeresor var tåg- och bussresor med teman som till exempel musik med opera eller trädgårdsresor med kunniga ciceroner. Tågresor hade nya resor till Lago Maggiore och Dresden med Prag medan flodkryssningarna till Frankrike var mest populära.



■ Beslutande organ

Styrelse

Åsa Lindestam, ordförande
Ylva Thörn, 1:e vice ordförande
Sten Fors, 2:e vice ordförande
Bo Andersson
Agneta Enbom Holz
Bo Allan Johansson
Inger Persson
Leif Linde
Inger Jonasson Sjödin
Thorsten Born
Marianne Nilsson

Cinzia Grassi har varit adjungerad som personalrepresentant.

Ersättare

Inger Ros
Curre Hansson
Gun-Britt Delsvik Svensson
Kent Kärrlander
Rolf Persson

Styrelsen har hållit 9 protokollförda sammanträden under 2023.
Sekreterare har varit Åsa Karlberg vid PRO:s kansli.

Arbetsutskott

Åsa Lindestam
Ylva Thörn
Sten Fors

Ersättare

Bo Andersson

Arbetsutskottet har haft 15 protokollförda sammanträden under 2023.
Sekreterare har varit Åsa Karlberg vid PRO:s kansli.

Revisorer

Jan Bengtsson
Kaija Nyström
Fredrik Sjölander, auktoriserad revisor KPMG AB

Ersättare

Stig Ålund
Anitha Olofsson

Valberedning

Lilian Stenman, (ordförande/sammankallande)
Leif Wikman
Solveig Lundgren
Håkan Bengtsson
Ove Göransson

Ersättare

Ulla Lindqvist
Sam Wenngren
Anita Håkansson (till och med februari 2023)
Christer Hedberg
Gertrud Nygren

Distriktsordförandekonferenser

Under året genomfördes sju distriktsordförandekonferenser med distriktsordföranden och PRO-styrelsen via det digitala mötesverktyget Zoom samt en fysisk konferens på Bommersvik Kurs & Konferens i mars 2023.





Manifestation för 1957:ornas skattefrågor, Mynttorget, september, 2023.

Årsredovisning och Koncernredovisning för Pensionärernas riksorganisation

846000-5120, Räkenskapsåret 2023

Styrelsen för Pensionärernas riksorganisation upprättar följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Pensionärernas riksorganisation, PRO, är en intresseorganisation för Sveriges pensionärer. PRO är en självständig, partipolitiskt och religiöst obunden organisation. PRO medverkar till att stärka demokratiska värden och ett medmänskligt synsätt i Sverige och tar tillvara pensionärernas intressen.

PRO som organisation är öppen för nya idéer och verksamheter i en föränderlig värld.

PRO:s värdegrund:

PRO verkar för ett samhälle där medborgarna har ekonomisk trygghet, där det finns god vård och omsorg och där livsmiljön är trygg och stimulerande.

PRO vill att solidaritet och rättvisa ska vara grunden för medborgarnas gemensamma, politiska arbete. Vi ska motverka åldersdiskriminering, främlingsfientlighet och all annan diskriminering och främja personliga möten oavsett ursprung.

PRO:s uppgifter

PRO är en mötesplats för gemenskap, samvaro och livslångt lärande för Sveriges alla pensionärer.

PRO ska påverka politiska organ och andra beslutsfattare för att tillvarata pensionärernas intressen.

PRO ska öka pensionärernas inflytande.

Medlemmar

Den 31 december 2023 har PRO 262 005 betalande medlemmar fördelade på 26 distrikt och drygt 1 200 föreningar. Det är en minskning med 7 813 medlemmar sedan föregående år (2022). Medlemstappet har minskat under de tre senaste åren. 2021 var minskningen från föregående år 7 procent, 2022 var minskningen 4 procent och mellan åren 2022 och 2023 var medlemstappet 2,9 procent.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bedrägerier mot äldre fortsätter att öka. PRO har under 2023 uppvaktat regeringsföreträdare, banker och Polisen och lyft fram våra krav för att få stopp på bedrägerierna. Vi har skrivit debattartiklar, demonstrerat och spridit ett upprop riktat mot bankerna som måste ta sitt ansvar. PRO arbetar också aktivt för att förebygga att äldre blir lurade genom kurser, föredrag och möten.

Under 2022 och 2023 ökade inflationen kraftigt och framför allt livsmedelspriserna steg snabbt. PRO:s årliga prisundersökning fick stort genomslag i media mot bakgrund av att PRO visade på att matpriserna ökat med 20 procent samtidigt som pensionerna inte ökar i samma omfattning. PRO arbetar fortsatt aktivt med att belysa och bekämpa prisökningar och höja den allmänna pensionen. Många av PRO:s medlemmar har svårt att få pengarna att räcka.

En seger som PRO räknade hem under 2023 är att den orättvisa som drabbade pensionärer födda 1957 rättades till. Riksdagen fattade 2022 beslut om att höja åldersgränserna i pensionssystemet och angränsande system. En effekt blev att den skattesänkning som 57:orna räknat med från och med det år de fyller 66 år sköts fram till det år de fyller 67. En bred allians bildades där PRO tillsammans med flera engagerade sig. Engagemanget ledde till att regeringen backade.

Under 2023 hamnade PRO bland de 10 mest ansedda organisationerna i Kantar Sifos anseendeundersökning. Under hösten tilldelades PRO också pris för starkaste varumärke i kategorin intresseorganisationer (Evimetrix Swedish Brand Award 2023).

Hållbarhetsupplysning

PRO arbetar kontinuerligt med frågor kring miljö, arbetsmiljö och jämställdhetsfrågor i enlighet med de policydokument som finns antagna i organisationen. Vidare eftersträvas att miljöpåverkan ska vägas in i utvärdering av alla inköp och upphandlingar. De resor som görs av PRO:s anställda och förtroendevalda sker företrädesvis med tåg för att minska negativa effekter på klimatet.

PRO eftersträvar att de leverantörer som anlitas har kollektivavtal, eller tillämpar villkor om lön, semester och arbetstid för sina arbetstagare lägst enligt de nivåer som följer av ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare i den aktuella branschen.

De senaste åren har ett stort arbetsmiljöarbete genomförts på PRO:s kansli. Skyddsronder görs regelbundet och det finns ett tätt samarbete med de två fackliga organisationer som är representerade på arbetsplatsen. Under början av 2023 genomfördes en medarbetarenkät.

Pandemin har förändrat arbetslivet i stort och så även på PRO:s kansli. Det innebär att medarbetarna har möjlighet att arbeta hemifrån två dagar per vecka om arbetet så tillåter.

Kapitalförvaltning och finansiella instrument

För placering av organisationens överlikviditet har styrelsen beslutat och nedtecknat en särskild policy för medelsplacering. De långsiktiga placeringarna hanteras av en extern förvaltare. PRO placerar sin överlikviditet med respekt för de tio principer som återfinns i FN:s Global Compact gällande mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption. Inga placeringar görs i bolag vars huvudsakliga verksamhet utgörs av spel, vapen och krigsmaterial, produktion av tobak, produktion av alkohol för konsumtion och produktion av pornografi.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

PRO:s verksamhet har under 2023 återgått till det normala efter pandemiåren. Dessvärre finns orosmoln i form av att föreningar har svårt att rekrytera förtroendevalda till viktiga styrelseuppdrag. Det är framför allt kassörer och ordförande som är svåra att rekrytera. Det får till följd att föreningar lägger ned eller slås samman med närliggande föreningar. Det är en fråga organisationen som helhet behöver motverka och förebygga för att verksamhet ska kunna bedrivas nära medlemmen och i hela landet.

Budgeten för medlemsrekrytering och verksamhetsutveckling förstärktes ytterligare under 2023 genom att ytterligare en tjänst som medlemsrekryterare inrättades. Under hösten 2023 prövades en ny metod att rekrytera medlemmar genom TM-rekrytering. Utvärdering ska göras under våren 2024.

Dotterbolagen verkar i rese- och turistbranschen. Under 2023 har resorna åter kommit i gång.

Under våren sålde PRO det helägda dotterbolaget Senex AB för likvidation. Bolaget har inte haft verksamhet sedan inkråmet såldes till Jula Konferens & Hotell i januari 2022.

De kommande åren måste PRO fokusera på kärnverksamheten; verksamhetsutveckling, medlemsrekrytering och inte minst politiskt påverkansarbete för att förbättra levnadsvillkoren för äldre.

Under första kvartalet 2024 avslutar förbundssekreteraren sin anställning vid PRO för att gå vidare till annan organisation. Rekrytering av ny förbundssekreterare pågår under våren 2024.

Utveckling av föreningens verksamhet, resultat och ställning (Tkr)

BELOPP I TKR	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Koncernen					
Verksamhetens intäkter	148 869	149 528	153 618	161 222	172 822
Verksamhetens resultat	-1 837	4 799	15 550	4 088	7 464
Balansomslutning	78 951	81 486	71 396	57 452	61 614
Eget kapital hänförligt till moderföreningen	59 999	61 283	52 940	36 530	32 109
Soliditet (%)	76	75	74	64	52
BELOPP I TKR	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Moderföreningen					
Verksamhetens intäkter	145 511	145 710	144 904	152 768	160 922
Verksamhetens resultat	-2 890	5 265	20 386	10 834	6 259
Balansomslutning	76 760	80 053	68 173	54 360	55 740
Eget kapital	59 748	61 309	53 005	36 530	30 779
Soliditet	78	77	78	67	55
Antal betalande medlemmar	262 005	269 818	281 115	300 937	319 637

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändringar i eget kapital

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Minoritets-intresse	Totalt
Koncernen				
Belopp vid årets ingång	2 178 633	59 104 328	805 198	62 088 159
Omföring mellan poster i eget kapital	14 150	-14 150		0
Utbet. beslutade ändamålsbest. medel	-327 000			-327 000
Årets resultat		-957 320	440 745	-516 575
Belopp vid årets utgång	1 865 783	58 132 858	1 245 943	61 244 584

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat resultat	Totalt
Moderföreningen			
Belopp vid årets ingång	2 178 633	59 130 599	61 309 232
Omföring beslutade ändamålsbest. medel	14 150	-14 150	0
Utbet. beslutade ändamålsbest. medel	-327 000		-327 000
Årets resultat		-1 233 822	-1 233 822
Belopp vid årets utgång	1 865 783	57 882 628	59 748 411

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

Balanserad vinst:	58 236 341
Ändamålsbestämda medel	12 070
Avsätts till kongressfonden	1 500 000
	59 748 411
Disponeras så att i ny räkning överföres	59 748 411
	59 748 411

Koncernens och moderföreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Koncernens resultaträkning

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter	3	51 682 459	50 319 916
Nettoomsättning	4, 5	89 660 316	87 773 610
Bidrag	6	5 293 006	6 058 205
Gåvor	7	12 070	14 150
Övriga rörelseintäkter		2 220 742	5 362 105
		148 868 593	149 527 987
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster	8	-47 400 215	-46 704 987
Lämnade bidrag	9	-3 212 000	-3 673 797
Övriga externa kostnader	10, 11	-73 051 731	-70 400 985
Personalkostnader	12	-26 951 696	-22 133 159
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	13	-90 444	-81 741
Övriga rörelsekostnader	14	0	-1 734 330
		-150 706 086	-144 729 000
		-1 837 493	4 798 987
Verksamhetens resultat			
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	17		
	15	-12 413	3 766 000
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		66 469	-110 370
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 317 504	42 745
Räntekostnader och liknande resultatposter		-50 642	-7 626
		1 320 918	3 690 749
		-516 575	8 489 735
Resultat efter finansiella poster			
Resultat före skatt			
Skatt på årets resultat	18	0	0
		-516 575	8 489 735
Årets resultat			
Hänförligt till moderföretagets aktieägare		-957 320	8 278 073
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		440 745	211 663

Koncernens balansräkning

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	21	201 613	292 057
		201 613	292 057
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	25, 26	15 521 641	15 540 022
		15 521 641	15 540 022
Summa anläggningstillgångar		15 723 254	15 832 079
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Råvaror och förnödenheter		362 748	309 724
		362 748	309 724
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 761 042	2 146 753
Aktuella skattefordringar		0	66 030
Övriga fordringar		923 812	3 644 537
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	4 978 439	3 510 629
		8 663 293	9 367 949
<i>Kassa och bank</i>	28	54 201 867	55 976 232
Summa omsättningstillgångar		63 227 908	65 653 905
SUMMA TILLGÅNGAR		78 951 162	81 485 984

Koncernens balansräkning

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel	29	1 865 783	2 178 633
Balanserat resultat inkl årets resultat		58 132 858	59 104 328
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		59 998 641	61 282 961
Innehav utan bestämmande inflytande		1 245 943	805 198
Summa eget kapital		61 244 584	62 088 159
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		8 257 255	6 148 132
Aktuella skatteskulder		631 240	29 254
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag		0	1 718
Övriga skulder		2 591 229	5 440 672
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	6 226 854	7 778 049
		17 706 578	19 397 825
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		78 951 162	81 485 984

Koncernens kassaflödesanalys

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-516 575	8 489 736
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m.	33	90 444	-4 832 832
Betald skatt		668 016	30 139
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		241 885	3 687 043
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager och pågående arbeten		-53 024	305 586
Förändring av kortfristiga fordringar		638 626	5 605 041
Förändring av kortfristiga skulder		-2 293 233	1 615 454
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 465 746	11 213 124
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	19, 20, 21	0	-96 256
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	19, 20, 21	0	12 607 717
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	25	-5 370 000	-7 640 123
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	25	5 388 381	7 856 533
Kassaflöde från investeringsverksamheten		18 381	12 727 871
Finansieringsverksamheten			
Utbetalning av ändamålsbest. medel		-327 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-327 000	0
ÅRETS KASSAFLÖDE		-1 774 365	23 940 995
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		55 976 232	32 035 237
Likvida medel vid årets slut		54 201 867	55 976 232

Moderföreningens resultaträkning

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter	3	51 682 459	50 319 916
Nettoomsättning	4, 5	85 949 548	84 985 609
Bidrag	6	5 293 006	6 058 205
Gåvor	7	12 070	14 150
Övriga verksamhetsintäkter		2 574 236	4 332 261
		145 511 319	145 710 142
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster	8	-47 400 215	-46 699 985
Lämnade bidrag	9	-3 212 000	-3 673 797
Övriga externa kostnader	10,11	-72 418 410	-69 533 432
Personalkostnader	12	-25 280 658	-20 456 132
Avskrivningar och nedskrivningar	13	-90 444	-81 741
		-148 401 727	-140 445 088
		-2 890 408	5 265 054
VERKSAMHETSRESULTAT			
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	17	323 399	3 113 795
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	15	66 469	-110 370
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	16	1 317 449	43 094
Räntekostnader och liknande resultatposter		-50 731	-7 626
		1 656 586	3 038 893
Resultat efter finansiella poster		-1 233 822	8 303 946
Resultat före skatt		-1 233 822	8 303 946
Skatt	18	0	0
ÅRETS RESULTAT		-1 233 822	8 303 946

Moderföreningens balansräkning

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	21	201 613	292 057
		201 613	292 057
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	22,23	1 470 358	1 494 159
Andra långfristiga värdepappersinnehav	25,26	14 491 708	14 510 089
		15 962 066	16 004 248
Summa anläggningstillgångar		16 163 679	16 296 305
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Handelsvaror		362 748	309 724
		362 748	309 724
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 617 017	1 942 555
Fordringar hos koncernföretag		61 050	19 328
Aktuella skattefordringar		0	66 030
Övriga fordringar		893 806	3 588 169
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	4 976 627	3 508 817
		8 548 500	9 124 899
<i>Kassa och bank</i>	28	51 685 385	54 322 598
Summa omsättningstillgångar		60 596 633	63 757 221
SUMMA TILLGÅNGAR		76 760 312	80 053 526

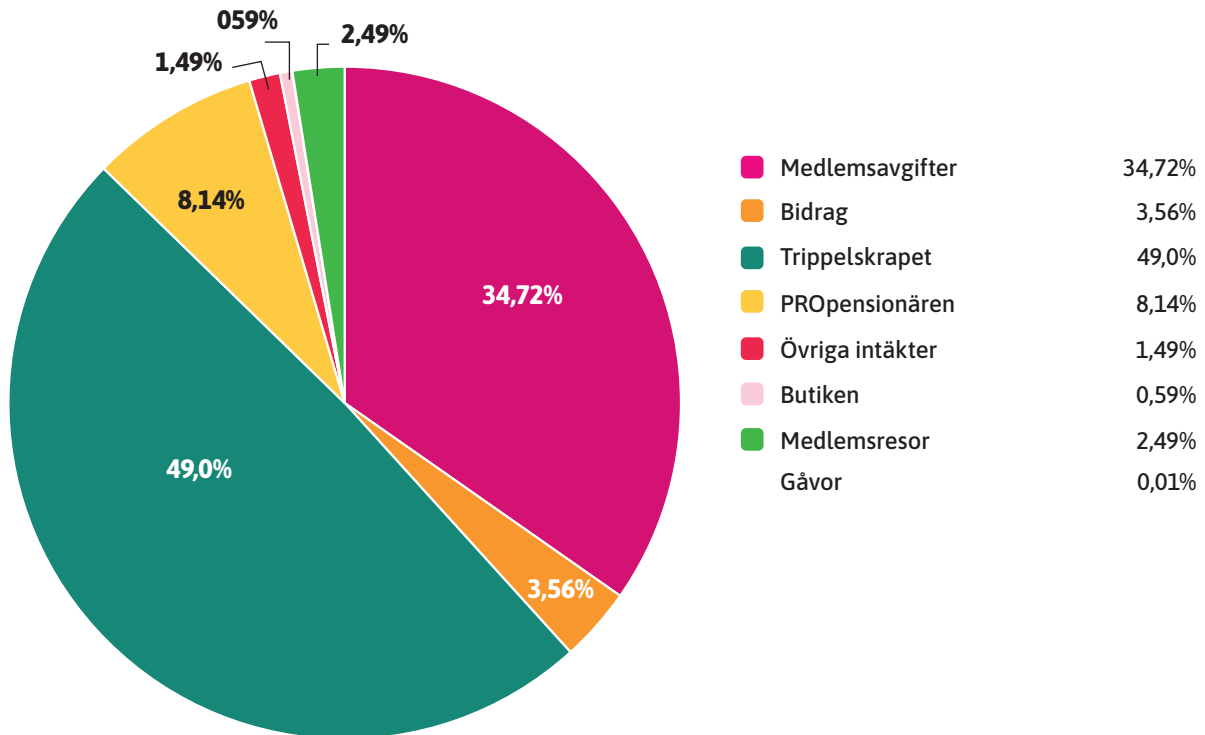
Moderföreningens balansräkning

BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel	29	1 865 783	2 178 633
Balanserat kapital		59 116 450	50 826 653
Årets resultat		-1 233 822	8 303 946
Summa eget kapital		59 748 411	61 309 232
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		8 171 086	6 079 329
Aktuella skatteskulder		611 091	0
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag		0	1 718
Övriga skulder		2 312 455	5 226 069
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	5 917 269	7 437 178
Summa kortfristiga skulder		17 011 901	18 744 294
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		76 760 312	80 053 526

Moderföreningens kassaflödesanalys

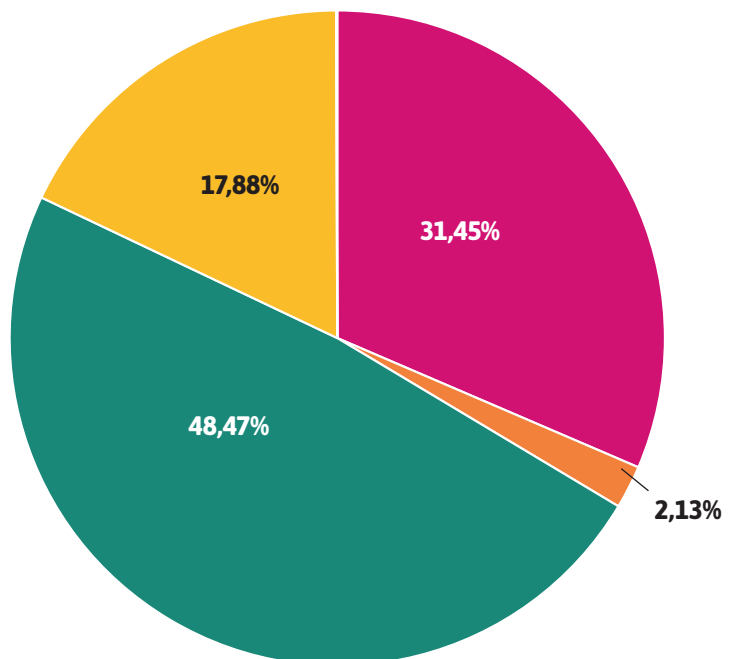
BELOPP I KR	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-1 233 822	8 303 946
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	33	-9 685 754	31 405
Betald skatt		677 121	4 568
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		-10 242 455	8 339 919
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-53 024	220 445
Förändring av kortfristiga fordringar		510 369	5 350 211
Förändring av kortfristiga skulder		-2 343 484	3 666 597
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-12 128 594	17 577 172
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	19,21	0	-96 256
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	19,21	0	702 542
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	24,25	-5 370 000	-7 640 123
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	24,25	15 188 381	14 324 562
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 818 381	7 290 725
Finansieringsverksamheten			
Utbetalning av ändamålsbest. medel		-327 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-327 000	0
ÅRETS KASSAFLÖDE		-2 637 213	24 867 897
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		54 322 598	29 454 701
Likvida medel vid årets slut		51 685 385	54 322 598

Koncernens intäkter 2023



Koncernens kostnader 2023

Handelsvaror	31,45%
Lämnade bidrag	2,13%
Övriga externa kotsnader	48,47%
Personalkostnader	17,88%
Avskrivningar	0,06%
Övriga rörelsekostnader	0,00%



PRO



Äldreriksdag med fokus på pensioner och välfärd, september 2023.

Noter

Not 1 | Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges.

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper mm

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

För vissa av de materiella anläggningstillgångarna har skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig. Dessa tillgångar har därför delats upp i komponenter vilka skrivs av separat.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod då det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader	20-120 år
- Markanläggningar	15 år
- Maskiner, inventarier och installationer	3-5 år

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas i de enskilda företagen som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver. Inga överavskrivningar görs på byggnader och markanläggningar.

Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Byggnaderna på fastigheten har indelats i fem olika typer med liknande användningsområde. Dessa har i sin tur delats in i komponenter med varierande nyttjandeperiod. Vid bedömning av nyttjandeperioder utgår föreningen från bedömd livslängd för en komponent i byggnaden, vilket påverkas av verksamheten som bedrivs i byggnaden. Byggnaderna består därmed av flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme 80-120 år
- Tak 50 år
- Fasad 45 år
- Fönster utvändigt 30 år
- Stomkompletteringar/invändiga ytskikt 30 år
- Ventilation 30 år
- VVS 50 år
- El 45 år
- Transportsystem 35 år

Nedskrivningar – materiella anläggningstillgångar samt andelar i koncernföretag

Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet beräknas nuvärdet av de framtida kassaflöden väntas ge upphov till i den löpande verksamheten samt när den avyttras eller uttrangeras. Den diskonteringsränta som används är före skatt och återspeglar marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de risker som avser tillgången. En tidigare nedskrivning återförs endast om de skäl som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Leasing – leasetagare

Alla leasingavtal har klassificerats som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden. Eftersom de leasingavtal som kan klassificeras som finansierade inte är väsentliga på koncernnivå redovisas dessa som operationella.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut- principen. I anskaffningsvärdet ingår förutom utgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Instrumentet redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har fullgjorts eller på annat sätt upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Räntebärande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Långfristiga värdepapper värderas enligt portföljmetoden. En värdepappersportfölj är flera finansiella instrument som innehas för riskspridning och som handlas på en aktiv marknad. Fondandelar kan ingå i en värdepappersportfölj.

Värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Utgifter som är direkt hänförliga till upptagande av lån korrigerar lånets anskaffningskostnad och periodiseras enligt effektivräntemetoden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Planer för ersättningar efter avslutad anställning klassificeras som antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda.

Vid avgiftsbestämda planer betalas fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsbolag, och har inte längre någon förpliktelse till den anställde när avgiften är betald. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter som har betalats och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Vid förmånsbestämda planer har organisationen en förpliktelse att lämna de överenskomna ersättningarna till nuvarande och tidigare anställda. Organisationens bär i allt väsentligt dels risken att ersättningarna kommer att bli högre än förväntat (aktuariell risk), dels risken att avkastningen på tillgångarna avviker från förväntningarna (investeringsrisk). Investeringsrisk föreligger även om tillgångarna är överförda till ett annat företag.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad. Obetalda avgifter redovisas som en skuld.

Förmånsbestämda planer

Organisationen har förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas och redovisar dessa planer som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1 (K3).

Inkomstskatter

Skatt på årets resultat i resultaträkningen utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, dock inte för temporära skillnader som härrör från första redovisningen av goodwill. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har inte nuvärdesberäknats.

I koncernbalansräkningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatt och eget kapital.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är:

- En möjlig förpliktelse som till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller utblir, eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning för sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkterna värderas till verkligt värde av det som erhållits eller kommer erhållas, med avdrag för rabatter.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället.

I nettoomsättningen ingår försäljning som avser kurs- & konferensverksamhet, restaurangverksamhet, Trippelskrapet, annonsering i PRO Pensionären, försäljning från webb-butiken samt medlemsresor.

Övriga intäkter

Övriga intäkter avser vidarefakturering av kostnader, hyresintäkter samt ersättningar för höga sjuklönekostnader.

Försäljning av varor

Vid försäljning av varor redovisas intäkten vid leverans.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar den del som avser medlemskap i organisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde. I de fall organisationen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår den kostnad bidraget är avsett att täcka. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Ränta och utdelning

Ränta redovisas som intäkt enligt effektivräntemetoden.

Utdelning redovisas när behörigt organ har fattat beslut om att utdelning ska lämnas.

Eftersom moderföreningen innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i dotterföretaget redovisas utdelning när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott som lämnas utan att emitterade aktier eller andra egetkapitalinstrument erhållits i utbyte redovisas i balansräkningen som ökning av andelens redovisade värde.

Offentliga bidrag

Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra medel som är ändamålsbestämda av givare, styrelse eller föreningsstämman.

Nyckeltalsdefinitioner

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Eget kapital

Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 | Uppskattningar och bedömningar

Moderföreningen

PROs rikslotteri Trippelskrapet är inte slutredovisat vid årets slut. I årsredovisningen redovisas ett uppskattat resultat. Varje lotteriår pågår i 16 månader och löper över två årsbokslut. Lotteriåret 2023 startade i november 2022 och avslutas i mars 2024.

Beräknat resultat för lotteriår 2023 uppgår till 3,0 mkr. Under 2023 har lotteriår 2024 startat, varför intäkter och kostnader motsvarande ett resultat på -0,5 mkr har belastat årets lotterieresultat. Årets resultatpåverkan för lotteriet uppgår med hänvisning till justeringar avseende lotteriåret 2022 på 3,3 mkr preliminärt till 5,8 miljoner kronor.

Not 3 | Medlemsavgifter

Moderföreningen

PRO Riks nettoredovisar medlemsavgifterna i enlighet med BFNAR 2012:1. Med nettoredovisning menas att PRO fakturerar hela medlemsavgiften och vidareförmedlar sedan distriktens och föreningarnas del av medlemsavgifterna.

Definitionen av en betalande medlem är att medlemmen fullgjort sin betalning till Riks, distriktet och föreningen. Medlemmar som delbetalat sin medlemsintäkt räknas inte med i statistiken över betalande medlemmar, de definieras som aktiva medlemmar i statistiken.

Alla delbetalningar i likhet med fullgjorda betalningar bokförs som medlemsintäkter, varför medlemsavgifterna som redovisas i resultaträkningen är högre i jämförelse med antal betalande medlemmar.

Not 4 | Nettoomsättningens fördelning

	2023	2022
Koncernen		
Nettoomsättningen per rörelsegren		
Hotell- och restaurangverksamhet	0	8 184
PRO Pensionären	12 117 066	10 940 951
Butiken	883 818	978 374
Trippelskrapet	72 948 664	73 066 284
Resor	3 710 768	2 779 817
	89 660 316	87 773 610
Moderföreningen		
Nettoomsättningen per rörelsegren		
PRO Pensionären	12 117 066	10 940 951
Butiken	883 818	978 374
Trippelskrapet	72 948 664	73 066 284
	85 949 548	84 985 609

Not 5 | Trippelskrapet

	2023	2022
Moderföreningen		
Intäkter		
Försäljning lotter	71 420 740	71 329 257
Övriga intäkter	1 527 924	1 737 018
Summa intäkter	72 948 664	73 066 275
Kostnader		
Vinster	-26 382 383	-28 239 232
Marknadsföring	-19 120 689	-16 400 131
Provisioner till distrikt och föreningar	-5 738 334	-7 001 010
Provision, externa	-2 203 932	-2 186 933
Uppdragsersättning/resultatandel lotteridrift	-8 191 723	-8 190 138
Övriga kostnader	-5 480 815	-4 738 356
Summa kostnader	-67 117 876	-66 755 800
RESULTAT	5 830 788	6 310 475

Not 6 | Erhållna bidrag

	2023	2022
Koncernen		
Statliga bidrag		
Statsbidrag	4 413 227	4 495 166
Arvsfondsprojektet DigiSen	879 779	1 563 039
	5 293 006	6 058 205
Moderföreningen		
Statliga bidrag		
Statsbidrag	4 413 227	4 495 166
Arvsfondsprojektet DigiSen	879 779	1 563 039
	5 293 006	6 058 205

Not 7 | Gåvor

	2023	2022
Koncernen		
Gåvor från allmänheten		
Bidrag till fonden för förbättrade levnadsvillkor för äldre	12 070	14 150
	12 070	14 150
Moderföreningen		
Gåvor från allmänheten		
Bidrag till fonden för förbättrade levnadsvillkor för äldre	12 070	14 150
	12 070	14 150

Not 8 | Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster

	2023	2022
Koncernen		
Trippelskrapets inköp	-45 503 072	-44 639 362
Butikens inköp	-618 899	-643 146
PRO Pensionärens inköp	-1 221 995	-1 372 572
Restaurangverksamhetens inköp	0	-5 002
Övriga inköp	-56 249	-44 905
	-47 400 215	-46 704 987
Moderföreningen		
Trippelskrapets inköp	-45 503 072	-44 639 362
Butikens inköp	-618 899	-643 146
PRO Pensionärens inköp	-1 221 995	-1 372 572
Övriga inköp	-56 249	-44 905
Totala inköp	-47 400 215	-46 699 985

Not 9 | Lämnade bidrag

	2023	2022
Koncernen		
Admin.bidrag till PRO distrikten	-3 120 000	-3 510 000
Resebidrag och subventioner till Folkhögskolan	0	-3 297
Övriga bidrag	-92 000	-160 500
	-3 212 000	-3 673 797
Moderföreningen		
Admin.bidrag till PRO distrikten	-3 120 000	-3 510 000
Resebidrag och subventioner till Folkhögskolan	0	-3 297
Övriga bidrag	-92 000	-160 500
	-3 212 000	-3 673 797

Not 10 | Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2023	2022
Koncernen		
KPMG AB, Fredrik Sjölander		
Revisionsuppdrag	435 746	476 092
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	22 500	21 000
Skatterådgivning	18 750	3 313
Övriga tjänster	0	17 500
	476 996	517 905
Övriga revisorer		
Förtroendevalda	36 928	39 474
Revisionsuppdrag Trippelskräpet	60 000	57 000
	96 928	96 474
Moderföreningen		
KPMG AB, Fredrik Sjölander		
Revisionsuppdrag	408 750	410 625
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	22 500	21 000
Skatterådgivning	18 750	3 313
Revisionsrådgivning	0	17 500
	450 000	452 438
Övriga revisorer		
Förtroendevalda	36 928	39 474
Revisionsuppdrag Trippelskräpet	60 000	57 000
	96 928	96 474

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på organisationens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 11 | Operationell Leasing

	2023	2022
Koncernen		
Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom ett år	3 351 027	3 213 795
Senare än ett år men inom fem år	1 456 956	6 898 986
Senare än fem år	0	0
	4 807 983	10 112 781
Årets kostnadsförda leasingavgifter	3 236 857	3 514 754
Utgående redovisat värde	3 236 857	3 514 754
Moderföreningen		
Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom ett år	2 940 771	2 847 495
Senare än ett år men inom fem år	1 456 956	6 898 986
Senare än fem år	0	0
	4 397 727	9 746 481
Årets kostnadsförda leasingavgifter	2 870 557	3 196 948
Utgående redovisat värde	2 870 557	3 196 948

Väsentliga leasingavtal avser lokalhyra, kopieringsmaskiner och datorer.

Not 12 | Anställda och personalkostnader

	2023	2022
Koncernen		
Medelantalet anställda – dotterbolag		
Kvinnor	4	3
Män	0	0
	<u>4</u>	<u>3</u>
Löner och andra ersättningar – dotterbolag		
Styrelse och verkställande direktör	0	0
Övriga anställda	1 152 371	1 199 135
	<u>1 152 371</u>	<u>1 199 135</u>
Sociala kostnader – dotterbolag		
Pensionskostnader ¹	83 058	55 944
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	367 473	371 122
	<u>450 531</u>	<u>427 066</u>
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	<u>1 602 902</u>	<u>1 626 201</u>
Könsfördelning bland ledande befattningshavare – dotterbolag		
Andel kvinnor i styrelsen	45 %	45 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	100 %	100 %

1) Av koncernens pensionskostnader avser 331 743 kr (f. å. 490 429 kr) organisationens ledning avseende 4 personer (5). Inga pensionskostnader/förpliktelser föreligger för styrelsen. Förbundssekreteraren och övrig personal har enligt kollektivavtal KFO - Handels, avtalspensionernatecknade i Folksam/KPA.

	2023	2022
Moderföreningen		
Medelantalet anställda		
Kvinnor	19	15
Män	7	6
	26	21
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och förbundssekreterare	2 004 549	1 811 384
Övriga anställda	12 312 489	11 579 444
	14 317 038	13 390 828
Sociala kostnader		
Pensionskostnader ²⁾	5 598 703	2 250 324
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	4 083 144	3 896 743
	9 681 847	6 147 067
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	23 998 885	19 537 895
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	55 %	55 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	75 %	75 %

2) Av organisationens pensionskostnader avser 331 743 kr (f. å. 490 429 kr) organisationens ledning avseende 3 personer (4). Inga pensionskostnader/förpliktelser föreligger för styrelsen. Förbundssekreteraren och övrig personal har enligt kollektivavtal KFO - Handels, avtalspensionerna tecknade i Folksam/KPA.

Not 13 | Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

	2023	2022
Koncernen		
Avskrivningar enligt plan fördelade per tillgång		
Inventarier, verktyg och installationer	-90 444	-81 741
	-90 444	-81 741
Moderföreningen		
Avskrivningar enligt plan fördelade per tillgång		
Inventarier, verktyg och installationer	-90 444	-81 741
	-90 444	-81 741

Not 14 | Övriga rörelsekostnader

	2023	2022
Koncernen		
Kostnader inkråmsöverlåtelse	0	-1 734 330
	0	-1 734 330

Not 15 | Resultat från andelar i koncernföretag

	2023	2022
Koncernen		
Resultat vid avyttringar	-12 413	3 766 000
	-12 413	3 766 000
Moderföreningen		
Resultat vid avyttringar	-35 019	3 766 000
Nedskrivningar	0	-944 501
Återföring av nedskrivningar	358 418	292 296
	323 399	3 113 795

Not 16 | Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2023	2022
Moderföreningen		
Övriga ränteintäkter	1 317 328	43 094
Kursdifferenser	121	0
	<u>1 317 449</u>	<u>43 094</u>

Not 17 | Resultat från finansiella poster

	2023	2022
Koncernen		
Resultat från övriga värdepapper och fordringar	66 469	-110 370
Erhållen ränta och liknande resultatposter	1 317 504	42 745
Erlagd ränta och liknande resultatposter	-50 642	-7 626

Övriga resultatposter avser valutakursvinster och förluster på fordringar av rörelsekaraktär.

Moderföreningen

Resultat från övriga värdepapper och fordringar	66 469	-110 370
Erhållen ränta och liknande resultatposter	1 317 449	43 094
Erlagd ränta och liknande resultatposter	-50 731	-7 626

Övriga resultatposter avser valutakursvinster och förluster på fordringar av rörelsekaraktär.

Not 18 | Skatt på årets resultat

	2023	2022
Koncernen		
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Uppskjuten skatt	0	0
Totalt redovisad skatt	0	0

	2023		2022	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Avstämning av effektiv skatt				
Redovisat resultat före skatt		-345 493		8 489 736
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-71 712	20,60	-1 748 886
Ej skattepliktig verksamhet moderförening	20,60	70 710	20,60	1 710 613
Ej avdragsgilla kostnader	20,60	71	20,60	339
Ej skattepliktiga intäkter	20,60	3		12
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	20,60	0	20,60	-199 920
Under året utnyttjande av tidigare års underskottsavdrag vars skattevärde ej redovisats som tillgång	20,60	216 175		104 119
Redovisad effektiv skatt	62,3	215 247	1,58	-133 723

Moderföreningen**Skatt på årets resultat**

Aktuell skatt	0	0
Uppskjuten skatt	0	0
Totalt redovisad skatt	0	0

Avstämning av effektiv skatt

	Procent	Procent
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	20,60
Redovisad effektiv skatt	0,00	0,00

Not 19 | Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärden	0	10 601 306
Nyanskaffningar		0
Försäljningar/utrangeringar	0	-10 601 306
Omklassificeringar bergvärme		0
Justering f.g. års notunderlag		0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Ingående avskrivningar	0	-2 739 003
Försäljningar/utrangeringar	0	2 739 003
Omklassificeringar/justering f.g. års notunderlag		0
Årets avskrivningar		0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0
Ingående nedskrivningar	0	-1 159 200
Försäljningar/utrangeringar	0	1 159 200
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	0	0
Moderföreningen		
Ingående anskaffningsvärden	0	3 391 200
Försäljningar/utrangeringar	0	-3 391 200
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Ingående avskrivningar	0	-2 231 999
Försäljningar/utrangeringar	0	2 231 999
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0
Ingående nedskrivningar	0	-1 159 200
Försäljningar/utrangeringar	0	1 159 200
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	0	0

Not 20 | Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärden	0	56 340
Försäljningar/utrangeringar	0	-56 340
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Ingående avskrivningar	0	-3 691
Försäljningar/utrangeringar	0	3 691
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Not 21 | Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärden	1 318 450	2 469 723
Inköp	0	96 256
Försäljningar/utrangeringar	0	-1 247 529
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 318 450	1 318 450
Ingående avskrivningar	-1 026 393	-1 319 183
Försäljningar/utrangeringar	0	374 531
Årets avskrivningar	-90 444	-81 741
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 116 837	-1 026 393
Utgående redovisat värde	201 613	292 057
Moderföreningen		
Ingående anskaffningsvärden	1 209 761	1 113 505
Inköp	0	96 256
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 209 761	1 209 761
Ingående avskrivningar	-917 704	-835 963
Årets avskrivningar	-90 444	-81 741
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 008 148	-917 704
Utgående redovisat värde	201 613	292 057

Not 22 | Andelar i koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Moderföreningen		
Ingående anskaffningsvärden	11 277 700	12 027 700
Försäljningar	-9 800 000	-750 000
Omklassificeringar	-7 342	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 470 358	11 277 700
Ingående nedskrivningar	-9 783 541	-9 131 336
Återförda nedskrivningar	9 776 199	292 296
Omklassificeringar	7 342	0
Årets nedskrivningar	0	-944 501
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-9 783 541
Utgående redovisat värde	1 470 358	1 494 159

Not 23 | Specifikation andelar i koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31	
Moderföreningen			
Namn/Org nr/Säte	i %	Redovisat värde	Redovisat värde
Grand Tours AB, 556291-8358, Stockholm	58	1 470 358	1 111 940
Senex AB, 559193-8716, Sandviken	100	0	382 219
		1 470 358	1 494 159

Not 24 | Fordringar hos koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Moderföreningen		
Ingående anskaffningsvärden	0	5 718 029
Tillkommande fordringar	0	0
Avgående fordringar	0	-5 718 029
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Not 25 | Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärden	15 540 022	15 756 432
Inköp	5 370 000	7 640 123
Försäljningar	-5 388 381	-7 856 533
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 521 641	15 540 022
Utgående redovisat värde	15 521 641	15 540 022
Moderföreningen		
Ingående anskaffningsvärden	14 510 089	14 726 499
Inköp	5 370 000	7 640 123
Försäljningar	-5 388 381	-7 856 533
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14 491 708	14 510 089
Utgående redovisat värde	14 491 708	14 510 089

Not 26 | Värdepappersinnehav

	2023-12-31		2022-12-31	
Koncernen				
Namn	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Portfölj Söderberg & Partners	14 468 508	15 468 320	14 486 889	14 643 673
Övriga	23 200	23 200	23 200	23 200
Portfölj Swedbank	1 029 933	1 134 199	1 029 933	1 081 563
	15 521 641	16 625 719	15 540 022	15 748 436
Moderföreningen				
Namn	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Portfölj Söderberg & Partners	14 468 508	15 468 320	14 486 889	14 643 673
Övriga	23 200	23 200	23 200	23 200
	14 491 708	15 491 520	14 510 089	14 666 873

Not 27 | Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Förutbetalda hyreskostnader	715 100	677 526
Upplupna intäkter	710 219	0
Förutbetalda fakturor	3 553 120	1 783 435
Trippelskrapets interimfordringar	0	1 049 668
	4 978 439	3 510 629
Moderföreningen		
Förutbetalda hyreskostnader	715 100	677 526
Upplupna intäkter	710 219	0
Förutbetalda fakturor	3 551 308	1 781 623
Trippelskrapets interimfordringar	0	1 049 668
	4 976 627	3 508 817

Not 28 | Likvida medel

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Likvida medel		
Kassa och bank	54 201 867	55 976 232
	54 201 867	55 976 232
Moderföreningen		
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	51 685 385	54 322 598
	51 685 385	54 322 598

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Not 29 | Ändamålsbestämda medel**Moderföreningen**

Posten avser avsättning till Fonden för förbättrade levnadsvillkor för äldre. I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra medel som är ändamålsbestämda av givare, styrelse eller föreningsstämman.

Not 30 | Villkorade aktieägartillskott

Moderföreningen

Villkorlig återbetalningsskyldighet för aktieägartillskott lämnade av moderföreningen uppgår till 0 kr (6 500 000 kr).

Not 31 | Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Upplupen semester, övertid, sociala avgifter	2 878 901	2 476 724
Förutbetalda intäkter	1 436 400	914 886
Upplupna fakturor	738 479	2 637 014
Trippelskrapets interimsskulder	1 173 074	1 749 425
	6 226 854	7 778 049
Moderföreningen		
Upplupen semester, övertid, sociala avgifter	2 619 316	2 207 158
Förutbetalda intäkter	1 436 400	914 886
Upplupna fakturor	688 479	2 565 709
Trippelskrapets interimsskulder	1 173 074	1 749 425
	5 917 269	7 437 178

Not 32 | Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Ställda säkerheter		
Ställda säkerheter	5 000 000	5 000 000
	5 000 000	5 000 000

Eventalförpliktelser:

PRO har en legal förpliktelse i avtalet avseende försäljningen av Gysinge Herrgård och tillhörande verksamhet att vid behov täcka kostnader för sanering enligt miljöbalken på upp till 5 000 000 kr. Eventalförpliktelsen är giltig i åtta år från tillträdesdatumet och upphör att gälla 2030.

Moderföreningen

Ställda säkerheter

Ställda säkerheter	5 000 000	5 000 000
	5 000 000	5 000 000

Eventalförpliktelser:

PRO har en legal förpliktelse i avtalet avseende försäljningen av Gysinge Herrgård och tillhörande verksamhet att vid behov täcka kostnader för sanering enligt miljöbalken på upp till 5 000 000 kr. Eventalförpliktelsen är giltig i åtta år från tillträdesdatumet och upphör att gälla 2030.

Not 33 | Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m.

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Avskrivningar	90 444	81 741
Vinst vid avyttringar av materiella anläggningstillgångar	0	-702 541
Övriga ej kassaflödespåverkande poster	0	-4 212 032
	90 444	-4 832 832

Övriga ej kassaflödespåverkande poster innefattar ej realiserade valutakursjusteringar, återförda ned- och avskrivningar vid utrangeringar m.m.

Moderföreningen

Avskrivningar	90 444	81 741
Vinst vid avyttringar av materiella anläggningstillgångar	0	702 541
Nedskrivning av andelar i dotterbolag	-9 776 198	652 205
	-9 685 754	1 436 487

Övriga ej kassaflödespåverkande poster innefattar ej realiserade valutakursjusteringar, återförda ned- och avskrivningar vid utrangeringar m.m.

Not 34 | Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut**Koncernen**

Förbundssekreteraren har frånträtt sin tjänst efter räkenskapsårets slut och rekrytering pågår vid upprättandet av årsredovisningen.

Not 35 | Inköp och försäljningar mellan koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Koncernen		
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	0,24 %	0,20 %
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	0,25 %	0,20 %
Moderföreningen		
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	0,00 %	0,20 %
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	0,26 %	0,20 %

Not 36 | Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

Ändamålsbestämda medel:	1 865 783
Balanserad vinst:	59 116 450
Årets resultat	-1 233 822
	<hr/>
	59 748 411

Disponeras enligt följande:

	Förändring	Utgående balans 2023
Kongressfonden, årets avsättning	1 500 000	3 750 711
Äldreforsningsfonden, intäkter gåvor	12 070	1 877 853
Fondering eventalförpliktelse Gysinge	0	5 000 000
Likviditetsfond	-2 745 892	49 119 847
	<hr/>	<hr/>
	-1 233 822	59 748 411


Den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter



Åsa Lindestam
Ordförande



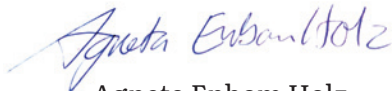
Ylva Thörn
1:e vice ordförande



Sten Fors
2:e vice ordförande



Bo Andersson



Agneta Enbom Holz



Bo Allan Johansson



Inger Persson



Leif Linde



Inger Jonasson Sjödin



Torsten Born



Marianne Nilsson

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av våra elektroniska underskrift KPMG AB



Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor



Jan Bengtsson
Förtroendevald revisor



Kaija Nyström
Förtroendevald revisor



Medlemsträff utanför Södertälje, 2023.

Revisionsberättelse 2023

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Pensionärernas Riksorganisation, för år 2023. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 30–68 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att mellankongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Det registrerade revisionsbolagets ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upplösa föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisions sed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Pensionärernas Riksorganisation, för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att mellankongressen disponerar vinsten enligt det presenterade förslaget och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisors sed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust samt förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Stockholm den xx



Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
KPMG AB



Jan Bengtsson
Förtroendevald revisor



Kaija Nyström
Förtroendevald revisor



Boulemästerskap, Gysinge, 2023.

PRO

Pensionärernas Riksorganisation Postadress: Box, 3274, 103 65 Stockholm. Besöksadress: Slussplan 9, Stockholm
Telefon: 08-701 67 00 | e-post: info@pro.se | www.pro.se
© Foto: Ola Nilsson, Anneli Nygårds
Produktion: PRO mars 2024